

انتظارات مردم از رئیس جمهور و دولت آینده

دکتر علی رشیدی

۱۳۸۴/ ۲/۱۴

رفاه عمومی و افزایش تون ملی در گرو تولید
در نظامی رقابتی در مقیاس جهانی است .

در حالیکه یک ربع قرن از آغاز روند جهانی کوچک و کارآمد سازی دولت ها بر محور مردم سالاری و شایسته سالاری می گذرد در کشور ما تسلط و دخالت دولت و حکومت و نهادهای عمومی در اقتصاد کشور با پی آمدهای ناگوار رو به افزایش بوده است .
صرف نظر از سوابق سنتی و تاریخی ، آشفتنگی های زمان انقلاب و سپس آغاز جنگ تحمیلی هشت ساله ، سرنوشت بیش از هفتاد درصد اقتصاد کشور را به دست دولت و نهادهای عمومی سپرد و درآمدهای عظیم نفتی (حدود پانصد میلیارد دلار) برداشت های بدون بهره و بازپرداخت از سیستم بانکی (دویست و بیست و هفت هزار میلیارد ریال)، میلیاردها دلار استقراض از خارج و داخل (حدود چهل میلیارد دلار) و مصرف سالانه حدود چهارده میلیارد دلار نفت و گاز مجانی، جان مایه تداوم این تسلط و دخالت ها را فراهم ساخته است .

حاصل این تسلط و دخالت ها در شرایط تنگ کردن فضای کسب و کار برای مردم و فعالین اقتصادی از یک طرف و وجود آزادی مطلق و امکانات مادی کم نظیر برای بخش دولتی و عمومی در سوی دیگر چه بوده است ؟

آخرین مطالعات اینجانب نشان می دهد که تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت های ثابت در چهارده سال اول بعد از انقلاب (تا سال ۱۳۷۰) منهای هشت درصد و در سیزده سال اخیر هفتاد و چهار درصد (با متوسط سالانه ۴/۵ درصد) رشد داشته است. متوسط رشد سالانه اقتصاد ایران طی ۲۷ سال ۲/۶۵ درصد محاسبه شده که با توجه به رشد ۸۴ درصدی جمعیت کشور در همین مدت درآمد سرانه هر ایرانی به قیمت های ثابت سال ۱۳۵۳ تنها یک درصد از سال ۱۳۵۶ بیشتر شده است . در حالیکه در همین مدت کشورهای در حال توسعه حتی فاقد درآمدهای نفتی (کره ، مالزی ، شیلی ، فیلیپین ، ترکیه) سدهای توسعه نیافتگی را پشت سر گذاشته و به صف ممالک تازه صنعتی شده پیوسته اند و علاوه بر درونی کردن و دائمی کردن رشد

اقتصادی بر پایه توسعه صنعتی واقعی و بهبود سطح زندگی عموم شهروندان خویش ، در اقتصاد جهانی نقش مهم و فعال یافته اند .

رشد اندک اقتصاد با جامعه دولتی و حکومتی شده ، همراه با بروز تراکم مسائل و مشکلات عظیم اجتماعی - اقتصادی مانند اتلاف منابع مخصوصا وقت ، دائمی شدن پدیده شوم بیکاری ، سقوط بهره وری و رواج اعتیاد ، پرکاشگری ، ازدیاد تصادفات و تلفات رانندگی و جاده ای و دهها مسئله دیگر، برای مصلحین اجتماعی و فعالین اقتصادی - سیاسی این سؤال را مطرح می سازد که عوامل کلیدی پس ماندگی اقتصادی کشور با عواقب وخیم اجتماعی آن چه بوده است ؟

ریشه یابی کارشناسی مسائل و مشکلات موجود و بررسی علل موفقیت کشورهای دیگر، اهمیت و ضرورت توجه فوری به چهار عامل کلیدی و بنیادی زیر را نشان می دهد:

۱. دخالت داشتن و سهمیم بودن هر چه بیشتر مردم در مدیریت سیاسی کشور و اتخاذ تصمیمات کلیدی درباره تخصیص منابع و امکانات و اتخاذ سیاست ها و راه کارهای اجرایی یا حاکمیت مردم سالاری در کشور.
۲. شایسته سالاری در انتصابات و سپردن کارهای عمومی به افراد یا به عبارت دیگر برقراری مسابقه و رقابت بین شایستگان از نظر علم و تخصص و تجربه مفید و موثر برای اداره امور کشور .
۳. برقراری نظام حقوقی - اقتصادی رقابتی برای فعالیت بخش خصوصی در مقیاس جهانی .
۴. انطباق حکومت با دولت و ابداع ساختار دولت کوچک و کارآمد آینده نگر مسئول ، هدایتگر دلسوز و بستر ساز توسعه متعادل کشور .

با توجه به مراتب بالا حکومت و دولت آینده برای برون رفت از بن بستهای کنونی باید بر پایه اصول زیر تشکیل گردد :

۱. اعتقاد به مردم سالاری و ضرورت استمداد از موهبت های طبیعی آزادی و دموکراسی در پاسخ یابی برای مشکلات جامعه .

۲. اعتقاد به ضرورت آرام سازی محیط اجتماعی و سیاسی و حذف جو سازبهای آشفته ساز مخل سازندگی و توسعه ملی و همکاری های بین المللی .
۳. ارائه برنامه عملی و اجرایی کارشناسی برای کوچک و کارآمد کردن دولت و کاستن بودجه جاری و حذف برنامه ریزی شده تسلط و دخالت حکومت و دولت در امور اجرایی اقتصادی کشور غیر از امور کلیدی که نمایندگان خود مردم به تصویب می رسانند .
۴. ارائه برنامه عملی و اجرایی بخشی و فرابخشی برای بسترسازی مساعد سیاسی - اجتماعی برای مردم و بخش خصوصی در نقش پذیری کامل اقتصادی - اجتماعی بر مبنای اولویت تولید رقابتی مخصوصا تولیدات صنعتی پیشتاز تکنولوژیک در مقیاس جهانی .
۵. ارائه برنامه اجرایی همکاری با بخش خصوصی در تدوین استراتژی جامع توسعه اقتصادی - صنعتی دراز مدت کشور خصوصا دست یابی به توسعه صنعتی عمودی .
۶. ارائه برنامه اجرایی برای برقراری و تعامل مفید و مولد خصوصا با دنیای صنعتی در کلیه زمینه ها و خروج از انزوای اقتصادی و سیاسی .
۷. تخصیص و هدایت منابع در اختیار دولت (مخصوصا درآمدهای نفتی) به سرمایه گذاری های تولیدی و رقابتی با مدیریت بخش خصوصی مخصوصا با هدف فعال و مولد سازی جوانان و فارغ التحصیلان مبتکر دانشگاه ها در محیط رقابتی دموکراتیک و ایجاد صنایع نو .
۸. ارائه برنامه اجرایی برای تقویت آگاهی ملی و همگانی در شناخت و دفاع از منافع ملی و هوشیاری عمومی در مقابل چالش های رقبای سیاسی - اقتصادی مردم ایران .
۹. " ارائه برنامه کوتاه نمودن دخالت های نهادهای حکومتی و شبه حکومتی در فعالیت های رانت جویانه مفسده انگیز اقتصادی "

کاندیداهای ریاست جمهوری در صورتی می توانند انتظار رای مردم خصوصا بخش خصوصی را داشته باشند که در مورد این نکات اظهار نظر نمایند و برای هر یک برنامه اجرایی ارائه دهند .